

U Županijskoj palači predstavljena knjiga „Varaždinska kronika Domovinskog rata”

18.1.2025.

U godini obilježavanja 30. obljetnice oslobođenja Republike Hrvatske, u Županijskoj palači u Varaždinu predstavljena je knjiga „Varaždinska kronika Domovinskog rata”, autora prof.dr.sc. Miljenka Brekala i mr.sc. Stjepana Adanića.

Kako je naglašeno, riječ je o knjizi koja popunjava povijesnu prazninu, temeljito dokumentira varaždinske dane rata i nudi nova saznanja koja obogaćuju postojeću literaturu.

'Varaždinska kronika Domovinskog rata' rezultat je petogodišnjeg intenzivnog istraživanja u arhivima diljem regije, a na gotovo tisuću stranica, knjiga donosi višedimenzionalni pogled na složene povijesne procese i bit će vrijedan izvor za buduća istraživanja.

Autori knjige su stručnjak za modernu i suvremenu hrvatsku povijest prof.dr.sc. Miljenko Brekalo te brigadni general i hrvatski branitelj Stjepan Adanić, ratni gradonačelnik Varaždina od 1990.do 1992. godine i ključna figura u povijesnoj predaji 32. korpusa JNA.

Istaknuli su da je ideja za knjigu nastala u siječnju 2018. godine, kada su prepoznali potrebu za sveobuhvatnim djelom koje temeljito dokumentira Domovinski rat, posebno događaje u Varaždinu i Varaždinskoj županiji.

Knjigu su uz same autore predstavili predsjednik Vlade demokratskog jedinstva dr.sc. Franjo Gregurić, povjesničar i publicist prof.dr.sc. Nevio Šetić te povjesničar dr.sc. Dinko Čutura naznačivši pritom izuzetno važnu ulogu varaždinskih branitelja u obrani cijele Hrvatske, istaknuvši varaždinske dane rata kao prekretnicu u oslobađanju Hrvatske.

Uz veliki broj članova braniteljskih udruga te zainteresiranih građana, promociji su nazočili i izaslanica predsjednika Hrvatskog sabora Gordana Jandrokovića, zastupnica u Hrvatskom Saboru i načelnicu Općine Ljubač Ljubica Jembrih, izaslanik predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovića i ministra hrvatskih branitelja Tome Medveda državni tajnik u Ministarstvu hrvatskih branitelja Darko Nekić, izaslanik ministra obrane Ivana Anušića državni tajnik u Ministarstvu obrane Branko Hrg, župan Varaždinske županije Anđelko Stričak, župan Krapinsko-zagorske županije Željko Kolar, varaždinski biskup mons. Bože Radoš, saborski zastupnik i gradonačelnik Krapine Zoran Gregurović, gradonačelnik Grada Varaždina dr.sc. Neven Bosilj, predsjednik Županijske skupštine dr.sc. Josip Križanić, savjetnik ministra vanjskih i europskih poslova Gordana Grlića Radmana Domagoj Knežević, predsjednik Matice Hrvatske akademik Miro Gavran, ravnatelj Hrvatskog memorijalnog dokumentacijskog centra Domovinskog rata dr.sc. Ante Nazor, načelnici i gradonačelnici, županijski vijećnici, predsjednici općinskih i gradskih vijeća, ravnatelji te direktori državnih te županijskih tvrtki.

Stjepan Adanić je istaknuo kako se na ovoj knjizi radili preko šest godina.

- Ova knjiga je jedan intelektualni rad koji broji oko tisuću stranica, a knjiga na temelju dokumenata i iznesenih činjenica objašnjava što se početkom devedesetih godina događalo u Varaždinu i okolici, ali i u cijeloj Hrvatskoj. Mi smo imali puno problema sa dokumentima, jer smo za njima posezali diljem cijele Europe, a naročito je bilo zanimljivo tražiti dokumente iz susjednih zemalja. Htjeli smo na jedan temeljit i cjelovit način predstaviti javnosti što se ovdje događalo. Primarni cilj ove knjige bio je obraditi prvu etapu Domovinskog rata, pri čemu je poseban naglasak stavljen na varaždinsko područje i njegovo središte Varaždin. Svi znamo da je Domovinski rat, prema međunarodnom pravu bio obrambeni i pravedan rat, vođen zbog pravednoga razloga, odnosno u cilju obrane

suvereniteta i teritorijalnoga integriteta Republike Hrvatske- rekao je Adanić zahvalivši se svima koji su sudjelovali u sufinanciranju izdavanja knjige.

Prof.dr.sc. Miljenko Brekalo je istaknuo kako je bilo podosta zahtjevno prikupljati građu koja obuhvaća 815 pisanih izvora.

- Sama ideja za pisanje knjige javila se 16. prosinca 2017. godine. Tog dana smo kolega Adanić i ja boravili u televizijskoj emisiji „Veterani mira“ na HRT-u. Imamo puno dokumenata, od vojnih pa do onih pravosudne provenijencije. Od generala Jevrema Cokića smo nabavili pet knjiga, a on je prije generala Trifunovića bio zapovjednik 32. korpusa JNA u Varaždinu. Tražili smo sve relevantne podatke koji bi nam na bilo koji način mogli pomoći u pisanju knjige. Koristili smo 815 pisanih izvora, a knjigu smo opremili sa 71 izvornim dokumentom i sa 153 ratne fotografije.

Želja nam je bila približiti događaje koji su se događali u Varaždinu i okolici početkom devedesetih i koji su bili svojevrsna prekretnica u Domovinskome ratu – rekao je Miljenko Brekalo.

Župan Varaždinske Županije Anđelko Stričak istaknuo je kako ove godine obilježavamo 1100. godinu hrvatskog kraljevstva i 33. godinu od međunarodnog priznanja.

- Prije nekoliko dana smo na prijedlog naših profesora i učenika Centra izvrsnosti iz nacionalne povijesti svečano otvoriti skulpturu kralja Tomislava, a danas prisustvujemo promociji knjige Varaždinska kronika domovinskog rata. Rujan 1991. je bio prekretnica u stvaranju naše domovine, a ta prekretnica se dogodila ovdje kod nas zarobljavanjem 32. korpusa neprijateljske JNA. Tim oružjem Hrvatska je doslovno naoružana. To je bila prva naša, Hrvatska velika pobjeda, a izvojevali su ju naši sugrađani. Stoga pozdravljam tiskanje ove knjige kako bi ti dani, tj. varaždinski doprinos u stvaranju domovine ostao zauvijek zabilježen. Dodatna vrijednost ovog djela je ta da je njen autor tadašnji gradonačelnik Adanić- rekao je župan Stričak.

Gradonačelnik Grada Varaždina dr.sc. Neven Bosilj istaknuo je kako mu je izuzetno drago što ima priliku nazočiti promociji monumentalne knjige autora Stjepana Adanića i Miljenka Brekala.

-U ovu knjigu koja sa svim dodacima ima 932 stranice, uloženo je izuzetno puno truda, predanog i višegodišnjeg rada i istraživanja. Na to se sigurno ne bi odlučio netko kome nije uistinu stalo da se ovo razdoblje stvaranja naše države trajno zapiše, ali ne nečijim subjektivnim dojmom već potkrijepljeno znanstvenim analizama i spoznajama, fotografijama, zabilješkama, dopisima. Ovakav impozantan podvig mora biti vođen iskrenim osjećajem domoljublja i ja im od srca čestitam što su uspjeli to ostvariti i što su dali neizmjeran doprinos očuvanju povijesti i istine o Domovinskom ratu.

Drago mi je i zahvaljujem im što je poseban naglasak u knjizi stavljen upravo na varaždinsko područje gdje su se dogodili događaji koji su odredili daljnji tijek rata.

Postoji puno općepoznatih činjenica iz tog razdoblja, ali neki detalji koje sada možemo pročitati u ovoj knjizi zasigurno nikad do sad nisu na takav način bili javno dostupni te je vrijednost ovog djela time još veća. Siguran sam da će se knjiga svrstati među najvažnije izvore za razumijevanje naše povijesti. Još jednom, čestitam autorima i svima koji su doprinijeli stvaranju knjige Varaždinska kronika Domovinskoga rata, a posebno varaždinskim braniteljima- rekao je gradonačelnik Neven Bosilj.

Izdavanje knjige kao jednog vrijednog i trajnog djela pohvalili su saborska zastupnica Ljubica Jembrih kao i državni tajnici Branko Hrg te Darko Nekić.

